

СВЯТКУЙТЕ РОКОВИН ТАРАША ШЕВЧЕНКА.

МЕНІ ОДНАКОВО.

Мені однаково, чи буду
Я жить в Україні, чи ні,
Чи хто згадає, чи забуде
Мене в світу на чужині —
Однаковісенько мені!

В неволі виріс між чужими,
І, неоплаканий своїми,
В неволі плачучи умру,
І все з собою заберу,
Малогу сліду не покину
На нашої славній Україні,
На нашої — не своїй землі.

І не помяне батько з сином,
Не скаже синові: „Милий,
Моли ся, синому! За Україну
Його замучили колись“.

Мені однаково, чи буде
Тай син молити ся, чи ні,
Та не однаково мені,
Як Україну злі люди
Присплять, лукаві, і в огні
Її окрадену збудуть...
Ох, не однаково мені!

спілки, і домагали ся, щоб знести неволю, знести кріпацтво та панське/право над селянином: домагали ся зрівняння всіх станів, аби кожний був рівний і вірив так, як йому подобалося. Такі роботи звали на себе той гурт молодих людей. Однак сю святую і щирі їх роботу скоро припинив. Студент київського університету, Петров, підслухав раз їх розмову в товаристві і дописав про це поліції. Членів Братства зараз поарештували, посадили до арешту, а відтак позасідали по різних містах. Куліша заслали у Тулу, Костомарова у Саратов, а Шевченка покрано найтяжше: його віддали у салдати і заборонено йому писати і малювати. Насамперед заслали його до Оренбурга, а відтак у Новопетровську кріпосність, над Каспійським морем. В неволі перебував Шевченко 9 літ, і аж в 1857 році, коли за ним уперлися ся поважні і впливові особи, цар Олександр II. випустив його на волю.

Вийшовши 1857 року із заслання, Шевченко прибув до Нижнього Новгороду, де придержали його пів року, і аж при кінці марта 1858 дістав ся до Петербурга. В шостий 1859 року вийшов на Україну, а в вересні вернувся назад до Петербурга.

Дня 10. марта 1861 року помер Шевченко на нерідній землі, у Петербурзі, не дивлячись кілька днів, аби почути волю свого народу, за якого він так тяжко побирав ся і так гірко проливав свої святі слези. З великою пошаною віднесено його тіло на Україну, як свого сина він бажав, і тут над Дніпром, недалеко Канева, поховано на високій могилі.

Хрест, що стоїть над ним, видно здалека. Він до віку буде стояти на Україні і буде будити свідомість в українській народі та додавати патхення й охоти народним робітникам.

Хто-ж був для нас той Шевченко, котрого пам'ять святкується се тепер по цій соборній Україні? Чим він так славався, що і нині, в часах найбільшої неволі, про нього пам'ятає його бідний і поневолений народ?

Шевченко був звичайним чоловіком, таким смертним, який кождий з нас, однак його праця, його незламана постанова, його стремління, щоб висвободити свій поневолений народ з рабства і неволі, зробили його славним і дорожочинним на вічнй виси. Він бави жити в серцях народу; він ніколи не вмир. Його пісні, його горіч слово глибоко арзує ся в душу.

Шевченко був в першій мірі щирим і добрим сином Матері-України. Він любив її над все, за неї видав він своє життя і молоді сили. У нього понад Вітчизну нема нічого дорожчого, нічого крашнього, бо на Україні він родив ся, провів там свої дитячі літа, там бавив ся разом з своїми ровесниками. Там поховав він свою любов і незабуту матір, там спочили кости його батька і дорожого рідні. Що-ж могло бути йому дорожчим над ту землицю?

Будучи на заслання, Шевченко за нічим так не плаче, за нічим так не тужить, як за рідною землею:

Як умру, то поховайте
Мене на моєй,
Серед степу широкого,
Найрадішій мій:
Щоб адом широким
Діти і внуки
Були раді, було щастя,
Як мене поховали.

Любов у нього пробивається ся до тої степені, що він, страждаючи надією на свій поворот на Україну, киче ще до своїх колишніх товаришів словами:

Чи ви не згадаєте ся знов,
Що яко на віки розійшлися,
І сина прораби і робота
В степі, веревка повисла?
Нехай і так! Не плач мати,
А люба ся поминає.
То — воля Господня!.. Говіть,
Сміється ся, мовчить Божий.
І згадає він другого,
Свого Україну знов.
Любить її, во время знов,
І востане, закуту мундур
За ший Господа молити!

В році 1845 Шевченко приїхав до Києва, де тоді працював вже один з видатніших наших письменників, Пантелеймон Куліш; сюди переїхав з Харкова Максимович і Костомаров.

В Києві Шевченко і ще кілька заснували таке товариство під назвою: „Кирило-Методієвське Братство“. Всі члени того товариства були Українці, котрі щиро любили свій народ, свою Україну, і постановили всіми силами доходити правди і добра для свого народу і інших народів славянських. Вони мріяли про се, аби в Росії завести федеральний устрій, аби кожний народ жив собі самостійно, по своїй волі, вибираючи собі начальство після своєї вподоби. Старали ся змінити той устрій, в котрім один народ панує над другим; хотіли змінити його так, аби всі народи жили вільно і свободно. Вони бажали поставити свій народ парівні з другими славянськими народами, які мали ввійти до тої

Могож він плаче, чого так тужить за тою землею? А тому, бо:

В неволі тяжко, точа воля,
Сказав по правді, не брало;
Та встали кістки жалю,
Хоч на чужому, та на своїй.
Там же за ший своїм дой,
Не бога жалю довелось.
І жай її, і миладо.
Даруй свій розум проклятому,
Що дав ся кривим охрестити,
В калюжі волю утопити.
Волоно сороч, як чужава,
Що не в Україні показувати,
Що не в Україні бути жити,
Даруй і Господа жалю.

Вродив ся і вмер у неволі... Нїдною свободою хвиля не зазнав... Не знавав праці... А він так рава ся до неї, так щиро працював, аби її здобути...

Та вже ось:

Меншого дні, минають очі,
Минає дїло, шестдесят.
Полоніло дїсто; гаснуть очі,
Заснули дїла, серце спить;
І все заснуло, і не знаю,
А чи жай, чи доживаю,
Чи так по світу волочусь,
Бо вже й не плачу й не сміюсь...

А тут голосом розпuku він киче:

Доле, де ти? Доле, де ти?
Доле, де нїко!
Доле, де добрий жай, Боже,
То дай зош, зош!
Най світлого колодого,
Серце саварити,
І тиную колодого
На світ світло!
А дай жити, серед жити
І люди жалю.
А люди на, то проклянуть
І світ запалити!

Але —

Страшно ввисті у кайдани,
Україно в неволі;
А не гріше — спати, спати
І спати на волі,
І заснути на вічність,
І сабу не мучити.
Нїкого! Однаково —
Чи жай, чи загинуть...

Оттим то він так плаче... Йому не жалі жити, бо воно й так повне неволі та огорч. Його перебіває жалі на спогід, що він кождої хвилі може вмерти і його збоділі кости поховав чужа земля; що він вже більше не побиравт своїй рідній Україні, котру він так щиро і сердечно любив...

Хотілоб ся...
Але все воно так буває,
Як хотілоб ся... Се розуміє сам Шевченко і деколи, шуткуючи збоділим серцем, він говорить:

Немає гірше, як в неволі
Про волю згадувати.
Про те, що довелось вою,
Про те, що довелось.
Та не здалася ся жінка!
Також світо-малою
Престороню таласу.
На на який чужий.
Та ще й в неволі, доле!
Моя прощайна слава.
Хотілоб ся на мене да Діпра,
Хотілоб ся на...
Учавши ся, мєє серце,
Тихесенько, тихо,
Щоб нікого і не побачити,
Та й бачив нікого.
А я, доволось, в неволі
Помою са Божу.

На далекий чужині просяв він свої літа. Хоч як бажав доїти, хоч як тужив за волею, не дїждив ся ні одного ні другого. Помер у злиднях, умучений тяжкою роботою. Помер, не побачивши свого народу вільним від кріпацтва, яке саме перед його смертю знесено.

Помер, оставивши нам святий заповіт:

Помогати та вставати,
Надїжди пожити,
І вкраю знов прозою
Мене саварити!
І мене в світ світло,
В світ сонний, волю,
Не забувай поминути.
Немає тихих слів.

В НЕВОЛІ.

Лічу в неволі дні і ночі,
І лік збабував!
О Господи! як то тяжко
Ті дні минають!
А літа плывуть за ними,
Плывуть собі зтиха,
Забарюють за собою
І добро і лихо;
Забарюють, не вертають
Ніколи нічого...
І не благай, бо пропаде
Молитва за Богом.

Каламутиним болотами
Між бурями, за годинами
Три годи сумно протекли;
Багато дечого взяли
З моєї теної комори,
І в море нишком однесли;
І нишком проковтнуло море
Моє не злато-серебро —
Мої літа, моє добро,
Мою нудьгу, мої печалі,
Сілі незримі сиринялі,
Незримим писаним пером...

І четвертий рік минає
Тихенько, поволи,
І четверту назначую
Киничкою в неволі
Мерехтати. Змережкою
Кровю та слезою
Моє горе на чужині:
Бо горе словами
Не розкажуть ся нікому
Ніколи, ніколи,
Нігде на світі! Немає салів
В далекий неволі!
Немає слів, немає слів,
Немає нічого;
Нема навіть кругом тебе
Великого Бога.
Нема на що подивитись,
З ким поговорити;
Жити не хочеть ся на світі,
А сам мушси жити!

Мушу, мушу, а далого?
Щоб не губить душу?...
Не варт анова того жалю!
Ось далого мушу

Жити на світі, волочити
В неволі найдами:
Може ще я подивлю ся
На мою Україну...
Може ще я поділю ся
Словами-слезою
З дірками зеленими,
З томиками лугами;
Бо немає в мене роду
На всій Україні,
Та встали не ті люди,
Що на сій чужині.
Гуляв би понад Дніпром
По веселых селах,
Та співав би свої думи
Тихі, невеселі.
Дай дожити, подивитись,
О Боже мій милий,
На лани ті зелені
І ті могилі!
А не дає, то донеси
На мою Вітчизну
Молі слози; бо я, Боже,
Я за неї гину!
Може мені на чужині
Лемати лемати буде,
Як іноді в Україні
Згадувати біду!
Донеси-ж, мій Боже милий,
Або хоч наїдо
Пшли в душу!
Нічого не вало
Убогою головою;
Бо серце холоне,
Як подумую, що мене
Мене похоронять
На чужині, і сі думи
Зо мною сховують,
І мену на Україні
Ніхто не згадає!

А мене, тихо за літами,
Мой мерехтаний слезою
І долетять колінебуд
На Україну, і впадуть,
Меначе роси над землею,
На щире серце молодое,
Слезою мій упадуть.
І понизав головою
І буде плакати зо мною
і мене, Господи, мене
В своїй молитві помяне!

Нехай, як буде, так і буде!
Чи то плисти, чи то брести!
Хоч доведеть ся розпастись,
А я чини мерехтати буду
Тихенько білі листи.

ЧОВЕН.

Вітер з гасм розмовляв,
Шепче з осокою;
Пливе човен по Дунаю
Один за водою.
Пливе човен води повен —
Ніхто не спинає;
Може-б спинив рибалонька.
Та його немає.
Гойдаєть ся сюди, туди,
Аж серденько міліє!
Без веревці пливе собі,
Нуді вітер віє.
Вплив човен в синє море,
Смиротні на чужину,
А там і до моря:
Пограти ся добрі люди.
Як холодно філ,
Поки хочуть, поки стане
В серденько силі;
Потім собі подивлять ся,
Як сирота плаче;
Потім спитай: де сирота?
— Не чув і не бачив!

НЕ ТАК ТІ ВРОГИ, ЯК ДОБРІ ЛЮДИ.

Не так ті вороги,
Як добрі люди —
І окрадуват майнукучи,
І поворять тебе в хату,
І будуть зитати.
І пачать тебе про тебе,
Щоб потім змитись,
Щоб з тебе змитись,
Щоб тебе добити.
Без ворогів можна в світі
Лягнувше прожити;
А от добрі люди
Найдуват тебе вводи.
І на тім світі добрі
Тебе не забудуть.

Думи мої, думи мої,
Квіти мої, діти!
Виростав вас, доглядав вас. —
Дені мені вас діти?
В Україну їдть діти,
В нашу Україну.
Попід тиним сиротами,
А я — тут загину.

Там знайдете щире серце
І слово ласкаве.
Там знайдете щирі правду,
А ще мене й славу...
Привітай же, моя ненько,
Моя Україно,
Моїх діток нерозумних,
Як свою дитину!

СУМНІ РОКОВИНИ В СУМНИЙ ЧАС.

Під гук гармат, під стогін ранених і колючих, під голосні ридання квіди і спити доводити ся нам споминати квіди Того, що ціле своє життя мрів про „тихий рай“.

Шевченко — співаче неволі нашого народу, літар, „що людям волю шав“, пророк, що бачив свободу рідного краю шойно по великих зусиллях найшпирших верств українського громадянства, що окроплено її „вражою злою кровю“ — не може бути забутим навіть серед найбільших злиднів.

Конаючий чоловік відкидає, коли хоч іскра надії заблеще. І тому навіть „в останню тяжку мінуту“ буде згадувати наш народ мін Шевченка як Того, що подає луч надії на рятуючи.

І хоч незвичайно прикрий час тепер для нашого народу, то ми не сьміємо поминати Батьку Тараса. Хоч „не злим тихим словом“ згадаймо його, а нам легше стане на душі; Його віщий дух підкріпить нас і ми даліне будемо прямувати на стрічу золотому сонцю.

Минути ся і сі страшний час руйні, настане дені обнови українського народу, а тоді на вільній Україні будемо співати нашому Батькові:

Будені, Батьку, панувати,
Поки живуть люди;
Поки сонце з неба саяє,
Тебе не забудуть!

Тарас Шевченко родив ся 9. марта 1814 року в селі Моринцях, звенигородського повіту, в Київщині, і був кріпаком діда

A map showing the location of the Pittsburgh-Curtisville area. Pittsburgh is at the bottom left, and Curtisville is at the top right. A line connects them, labeled "20 MILES". The line is labeled "PENN RY" in two places. To the right of the line, there is a vertical line labeled "BUTLER" at the top and "CURTISVILLE" below it. Below "CURTISVILLE" are "BLACKS RUN" and "EAST PITTSBURGH". A small label "BUTLER & L..." is near the top right corner.

Він заявив, що Галичина зі своїм природним багатством — соляною нафтою, деревом, збіжжям і худобою — стоїть на першому місці між усіма австрійськими країнами. Згадані вище чинники становлять поважну частку господарської системи Австрії, а для військової й фінансової господарки Галичини має найбільше значіння.

Часто під плащиком поступовості криється рафінований підступ і хи-

15. ЛУТТОГО 1917. Др. С. Демидачун

Se середовище успішно діє при БРАКУ АПЕТИТУ, ЗЛІМ ТРАВЛЕННЯ, УМІВАННЮ, КОРЧАХ, АЗІЯХ І МАЛІРІІ.

Замовити собі будь-якого жовтого пісочку НАЛЬВЕРІНУМ в аптеці або в аптечній лавці за ціною \$1.00. Якщо жовтий пісок не діє, тоді купити жовтий пісок за \$1.00. Шість будь-якого жовтого пісочку за \$5.00.

**D. WROBLEWSKI & Co., Dep. 50,
ФАБРИКАНТИ,**

195 E. 1th St., New York, N. Y.

Проти ревматизму, штипетності в карку або болю в боках, уживайте злісний „WROBLEWSKI“ щодня, лише 25 центів, в аптечній лавці або в аптеці.

Після і голосний нас в Cleveland,
Ohio, M. HYRKA Co., зарплата, 12521
Flower St. Lakewood, Ohio.

КНИЖОК „СВОБОДИ“?
А може Ваші знакомі потребують?
Ми вишлемо Вам даром.
Випішіть на адресу:
„SVOBODA“
83 Grand St., Jersey City, N. J.

A. M. WILSON
регистрационный адвокат для патентов 29c38
311 VICTOR BLDG.
WASHINGTON, D. C.

[illegible]

Корисне предложение
ЛИШ ЧЕРЕЗ КОРОТКИЙ ЧАС

ЛИШЕ
\$2.49

Сей чудовный фотограф глас всякой величины рекорды. Справиле великую
разпорку в покуда хат. З. немолдо величине высказало 2 рекорды 1 100 инчи
длин. Паметьте! — Лише \$2.49. Заменяйте сейчас. Платите \$1.00 стем
самим або готовнее а ни дешевле! Дам машин. Решит \$1.49! переключат
самим почтаром или одержите сю гарну машин. Адреса: 2000

HERBERT SALES CO., Dept. 11, 192 Market St., Newark, N. J.

ВАЖНЕ ОГЛОШЕННЯ. ВАЖНЕ ОГЛОШЕННЯ
PROF. DOCTOR SLOAN
 спровадив до Пітсбурга всі свої ліжничі машини і апарати для лічення недуж-

мущин і жінчини, і тут, будає продовжати лічимо то самою методом, яку ми
зають 3 великим існують в першорядних країнах Європи, а помімо же
буде надати платити за оглядів і порад.

БЕЗПЛАТНІ Х-РАУ РОЗСЛІДУВАННЯ НЕДУГІ надіслася кожному нею
мужу. Доктор Сасо, який є одним з найбільш досвідчених лікарів, містить
піддається доказанням оглядами. Вам так важливе для дослідів дізнати
недуги, як і те, в який спосіб її можемо лічити. За орчина кожному, кому їх
попийня прийти і піддати ся, безплатним оглядним д-ра Сасо і вислати по
порядку. Ви розслідати Вашу міл, кров і жовчак, ужити до сего силую
X-рау на велич електричних. Описав Ною в скотине піддається лічимо, а в
жінчині, як і в чоловіка, тоді лікар скаже Вам як довго потрібно
лікувати, і, разівств, Вам міл.

Д-РА СЛОДА ОФІС
С ОДИНІМ З НА-
ЛІСНИХ.

Тут побачити чудові
методи, які часто да-
ють найкращі резуль-
тати, головне теж, ко-
ли замість методиче-
ських писанок. Підкаже ба-
гато з цих машин і ви-
рати їх порівняти.

ІГОГО ВІСНАК
РЕПУТАЦІЯ
І УСПІХ.

З наслідком в о-
мечуванні методи-
ки він застосує-
ють методи су-
часні. Нічого не за-
мислює він не
думка з наслідком
успіхом і діяти
можливо найкраще
нім часі. Діяти
наслідком з усіма
завданнями врати-
ти.

\$1000⁰⁰ X-Ray УЖИТО НА ДОСЛІДЖЕННЯХ
НЕДУГ І ЛІЧЕННЯ

Ната? Бронісі? Бокі нині, абе мікура? Ремадичі? Бокі зупро, ша-пір, бокі солов, нечисту нині, сьві-бачку! Якиди шкірні? Парадім, нині, закласю, осьбіню, неро-вність, абе бесцільність? Протучаю? Сьабі? Якиди? Моногамі? Умаша? Д. Сьветні? нині, нині, абе

ГОДИННИ ФІСОВІ: Ціна від 0-30 центів до 3-30 центів, в залежності від часу.	МІСЯЧНИЙ ФІСОВІ: Ціна від 0-30 центів до 3-30 центів, в залежності від часу.	МІСЯЧНИЙ ФІСОВІ: Ціна від 0-30 центів до 3-30 центів, в залежності від часу.
ГОДИННИ ФІСОВІ: Ціна від 0-30 центів до 3-30 центів, в залежності від часу.	МІСЯЧНИЙ ФІСОВІ: Ціна від 0-30 центів до 3-30 центів, в залежності від часу.	МІСЯЧНИЙ ФІСОВІ: Ціна від 0-30 центів до 3-30 центів, в залежності від часу.

